

ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ

Ορισμός

Ψυχαγωγία (<ψυχαγωγώ < ψυχή + άγω) είναι η οργανωμένη δημιουργική και ευχάριστη αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου που, μαζί με την αγωγή της ψυχής, απομακρύνει από την καθημερινότητα, που κουράζει σωματικά, πνευματικά και ψυχικά τον άνθρωπο.

Μορφές – είδη

1. Γνήσια (καλή) ψυχαγωγία: υλοποιεί το ουσιαστικό νόημα της αγωγής, την αγωγή της ψυχής, ανανεώνει το άτομο σωματικά και ψυχικά.

Τρόποι:

- πνευματικές ασχολίες
- ανθρώπινη επικοινωνία με φιλικές συντροφιάς
- άθληση
- επαφή με τη φύση
- ταξίδια, για γνωριμία με άλλους λαούς πολιτισμούς.

2. Νόθη (κακή) ψυχαγωγία: Είναι η πρόσκαιρη διασκεδαστική επένδυση της ζωής, η απόπειρα φυγής από την ανία και την τυποποίηση, που οδηγεί στη μεταμόρφωση και παραμόρφωση του εσωτερικού μας κόσμου, στην αλλοτρίωση.

Τρόποι:

- χαρτοπαιξία
- πιετό
- χαμηλής στάθμης θεάματα ή ακροάματα

Αξία της ψυχαγωγίας

1. Επηρεάζει τον ψυχικό κόσμο του ανθρώπου:
  - αποφορτίζει από το καθημερινό άγχος και τους γρήγορους ρυθμούς ζωής
  - ανανεώνει τα ψυχικά αποθέματα
  - αποκαλύπτει την ευχάριστη πλευρά της ζωής
  - αποτελεί ευκαιρία έκφρασης του εσωτερικού – συναισθηματικού κόσμου.
2. Συμβάλλει στην πνευματική καλλιέργεια και ολοκλήρωση:
  - καλλιεργούνται οι κλίσεις και οι δεξιότητες, διευρύνονται τα ενδιαφέροντα, πέρα από τα επαγγελματικά όρια
  - οξύνεται η κρίση, καλλιεργείται η δημιουργική φαντασία
  - η επαφή με την τέχνη καλλιεργεί την αισθητική αγωγή και οδηγεί στην «κάθαρση»
  - ως μέσο αγωγής, καθιστά πιο εύληπτη τη γνώση.
3. Κοινωνικοποιεί το άτομο:
  - καλλιεργείται το ομαδικό πνεύμα, περιορίζεται ο ατομισμός
  - αναπτύσσεται η υπευθυνότητα, ενισχύεται η υπομονή
  - οι ευχάριστες στιγμές ενδυναμώνουν το πνεύμα της συνεργασίας
  - η επαφή με την τέχνη καθιστά τον άνθρωπο κοινωνό των γενικότερων προβλημάτων.
4. Διαμορφώνει ηθικά ολοκληρωμένη προσωπικότητα:
  - καλλιεργεί το σεβασμό, την αλληλεγγύη και τα αισθήματα αγάπης προς το συνάνθρωπο
  - αναπτύσσει η άμιλλα και την ειλικρίνεια, εκμηδενίζει τον εγωισμό και την ιδιοτέλεια.
5. Επιδρά θετικά στη βιολογική διάσταση του ατόμου:
  - εκγυμνάζει το σώμα με τον αθλητισμό
  - διατηρεί την ενεργητικότητα και ενισχύει την ευεξία
  - χαλαρώνει σωματικά από τον εργασιακό μόχθο.

6. Διεθνείς εκδηλώσεις τέχνης και αθλητισμού συμβάλλουν στη διεθνοποίηση, στην επικοινωνία των λαών και στην εξάλειψη φαινομένων ρατσισμού και εθνικισμού.
7. Βελτιώνει την ποιότητα ζωής, ιδιαίτερα στις μέρες μας, που η εξειδίκευση και η μηχανοποίηση την κατέστησε άχαρη και μονότονη.

Παράγοντες που επηρεάζουν τον τρόπο ψυχαγωγίας του κάθε ατόμου

1. Η πνευματική καλλιέργεια και η γενικότερη παιδεία και ψυχοσύνθεσή του.
2. Οι ευκαιρίες που παρέχει το ευρύτερο πολιτιστικό περιβάλλον.
3. Ο ελεύθερος χρόνος που διαθέτει.
4. Η οικονομική του δυνατότητα.
5. Τα ΜΜΕ και τα πρότυπα που προβάλλουν.
6. Το υλιστικό πνεύμα της εποχής.
7. Η μοναξιά του σύγχρονου ανθρώπου.
8. Η ηλικία. Κάθε ηλικία έχει το δικό της τρόπο ψυχαγωγίας που καθορίζεται από την ψυχοβιολογική του κατάσταση.

Η νόθη ψυχαγωγία σήμερα – Αίτια

1. Το υλιστικό πνεύμα της εποχής παρεμποδίζει τις πνευματικές δραστηριότητες.
2. Η πνευματική μονομέρεια περιορίζει τα ενδιαφέροντα και τις επιλογές.
3. Το άγχος και ο εξοντωτικός ρυθμός ζωής οδηγούν σε επιλογές εκτόνωσης.
4. Η προβολή της από τα ΜΜΕ, για την εξυπηρέτηση οικονομικών συμφερόντων.
5. Η παραγωγή μαζικής υποκουλτούρας περιορίζει τα περιθώρια ποιοτικών επιλογών.
6. Το γενικότερο πνεύμα μιμητισμού και ξενομανίας.

7. Η έλλειψη ερεθισμάτων και κινήτρων για ποιοτική ψυχαγωγία, λόγω απουσίας της κρατικής μέριμνας για δημιουργία ψυχαγωγικών χώρων.
8. Το γενικότερο πνεύμα υποβάθμισης του ανθρώπου ως αξία, με χαρακτηριστικά την επικοινωνιακή κρίση, την εξαχρείωση και την αποπνευματοποίηση, τη χαλάρωση της ζωής.

Αποτελέσματα νόθης ψυχαγωγίας

1. Ανεπανόρθωτη φθορά της σωματικής και ψυχικής υγείας (ψυχικές παθήσεις, νευρώσεις, καρδιοπάθειες κλπ.).
2. Οικονομικά προβλήματα.
3. Κατασπατάληση πολύτιμου χρόνου.
4. Κρίση ηθικών αξιών, απομόνωση και αποξένωση των ανθρώπων.
5. Καταδυνάστευση του ανθρώπου από τα πάθη και τις αδυναμίες του.
6. Το ψυχικό κενό, η απογοήτευση και η απόγνωση είναι η πικρή γεύση της νόθης ψυχαγωγίας.